

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
K u t a s i I m r e
kiadó s iaptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház. (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetnek a legméréselőbb árazámítás mellett vétetnek fe
Egyes szám 4 kr.

Üdvözet az orsz. tanáregyesület tagjainak!

Debreczen, július 4.

Magyarország figyelme pár napig ismét Debreczenre van irányítva. Az országos tanáregyesület, itt emez ősmagyar városban tartja XXXII-ik rendes közgyűlését. Szívünk egész melegével üdvözljük az egybegyűlt tudós csoportot, üdvözljük az a hagyományos magyar szivességgel, mely a magyar városokban, de főképpen Debreczenben mindig él, s hatványozva ujul meg az ilyen ünnepélyes alkalmakkor. Széles e hazában sehol sem nyilatkozik meg az öröm, a lelkesség sebben, fényesebben, mint nálunk, nagyobb örömet senkinek sem okoz az ilyen ünnepélyes alkalom, mint nekünk debreczenieknek, hiszen itt az iskolák városában tudják leginkább tisztelni, megbecsülni azokat a férfiakat, kik tudásukat ifjúságtól kezdve késő vénységökig arra használják, hogy a magyar hazának tanult, művelt, derék polgárokat neveljenek. Itt tudják legjobban megbecsülni azt az emberfeletti munkát, melyet a magyar paedagogus folytat szünet nélkül, itt tudnak lelkesséni azokért a férfiakért, kiknek életutjuk már Horátius, a nagy klasszikus szerint is tövissel, göröngyel van megnehezítve. Három hosszú század óta közvetlen közletről szemléli Debreczen lakossága ezt a nehéz, de gyönyörű eredményeket produkáló munkálkodást, s ez alatt a három század alatt szívébe vésődött, s mintegy parancsolattá vált előtte

az a mondás: „Tiszteld, szeresd, becsüld meg azokat, kik éltöket a jövő nemzedék felvirágoztatására, s a haza fokozatos fejlődésére fordítják“!

Ép ezért figyelemmel és nagy várakozással kíséri e város közönsége a tudós sereg tanácskozását, különösen most, mikor a középiskolai oktatás terén anyi fontos reformot készül életbe léptetni Magyar ország lángeszű kultuszminisztere. Bizunk benne, hogy az a lelkesség, és szaktudás, mely a magyar tanárt jellemzi, itt is jótékony szerepet fog játszani, s megtermi azt az édes gyümölcsöt, mely a haza reményének a magyar ifjúságnak fog éltető, tápláló anyagot nyújtani.

De bizalommal, s örömmel nézünk tanácskozásaik összes eredménye elé is, mert tudjuk, bizonyosak vagyunk benne, hogy az csakis üdvös, a magyar tanügyre nézve hasznos leend, hiszen ezt már az országos tanáregyesület, mint kitűnő erkölcsi testület is garantirozza.

Nem mulaszthatjuk azonban el, hogy az egybegyűlt számtalan szaktekintélynek figyelmébe ne ajánljuk a mi tanintézeteinket is. Nézzék meg azt az őskollegiumot, melynek minden követ a hitbuzgóság és áldozatkészség hordta össze, nézzék meg a többi tanintézeteinket, ezek mind azt beszélnek, hogy az a szellem, a mely a magyar tanárokat egytől egyig áthatja, a magyar nemzeti szellem — buzgón lelkesen munkál itt is nap-nap után, s impozáns eredményeket tud felmutatni. Az egyes intézetek, most már csendes termei pedig elfogják mondani, hogy tiz hónapon ke-

resztül itt is mint minden iskolában lelkes munka folyik, ugyanazon célért ugyanazon eszközökkel. S ha más emléket nem is visznek el Debreczenből, ez a felemelő tudat töltse el mindnyájuknak szívét, s ezért is gondoljanak vissza reánk meleg szeretettel.

Elhangzik majd az egyes ünnepségeken számtalan toaszt, száz meg száz jókívánság is. Azonban ne gondolják azt, hogy ez csupán formalitás, üres szóvirág; a legönzellemebb rokonszenvenek, a legmagyarabb vendéglátásnak kifejezése lesz ez s hisszük, reméljük, hogy mindez a szívekben viszhangra talál, nyomtalanul nem fog elsubanni.

Üdvözljük azért ismételtén az egybegyűlt tudós sereget szívünk legbensőbb melegével, s kívánjuk, hogy a cél, mely mindannyiójukat összehozta, elérjék tanácskozásuk eredménydus legyen, s találják magukat városunkban úgy, mint édes otthonukban, mert Debreczen város vendégszerető közönségének ünnepi öröme csak így lesz igazi, csak így lesz zavartalan.

Ezt kívánjuk a magunk, ezt kívánjuk Debreczen város közönségének nevében is! Ugy legyen!

(S.)

Országos csapások.

Debreczen, július 4-én.

Épen aratás ideje előtt, egy-két nappal Péter és Pál napja előtt, mikor az ország majd minden gazdaságában kezdődik az aratás, rettenetes itélőszéket tartott a gondviselés és Magyarországot olyan jégveréssel látogatta meg, melyhez hasonló talán soha sem

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Utí társaim.

Délelőtt kilencz órákor kaptam Gyuszi barátom sürgönyét, hogy török-szakad, de eljegyzésén ott legyek ám, s tizenegyor már zsebemben volt egy Budapestre szóló harmadosztályu vasúti jegy.

Örültem, hogy pár napra megszabadulok a gazdasági, no meg a családi gondoktól, — mert hát olyan, olyan fura is az ember.

Ha nőilen, szereti a családi életet; ha már nős, bizony sovárogyva néz legény pajtásai után. Megbocsátható gyengesége ez már a mi nemünknek.

Egy morózus képü vén konduktor ment a vonattal, kit — nem dohányzó volt — sehog sem sikerült a hagyományos konduktor vesztegető virszinia szivarral egy magányos szakasz elnyerésére rábírom.

Bizony nem egy magam voltam a kupében. Egyik sarokban egy binoklis ficsur terpeszkedett, míg velem szemben egy petroleumba, a mellett egy ezukorkában utazó emancipált polgártárs foglalt helyet.

Utítársaim nem nagyon érdekeltek, tehát elővettem az indóháznál vásárolt élelaptopot s csendes rezignációval morfondiroztam el az adomák rettenetes komolyságán.

Persze, — ez legkevésbé sem zavarta

emancipált petroleumban és ezukorkában utazó polgártársaimat, kik csakhamar oly hangos üzletkötésről konverzáltak ékes héber-német lengyel magyar dialektusál, hogy csak úgy rebegett a kupéba.

A binoklis ifjú ur. korához illő blazirsággal folyton az ablakon nézett nézett ki, de nem azért, mintha talán a vidéki festői szépségében találná gyönyörét, hanem mint később nagy épülemre elpreglegálta, hogy a koesi kerékek zökkenéséből a vonat menetsebességét és (óh ezek) teherképességét kialkúlálja.

Már már békülni kezdtem utítársaim szeretetre méltó modorával, midőn petroleumban utazó utítársaim egy kialudt szivarral ujjai között felém fordul, míg a ezukorkában utazó emancipált utítárs a binoklis ifju urkoz esatlakozott.

— Szabad tüzet kérnem, kezdé a szellemes ismerkedést.

— Szótlanul nyujtottam felé szivaromat.

— Hova utazik uraságod? — kérdé utánozhatlan eleganciával, a milyennel csak egy petlorsumban utazó polgártárs tud beszélni egy 100 percentes üzletkötés reményében.

— Bud pestre — felelém kelleltenül

— Honnan méltóztatik.

— Cziberefalváról.

— Igen kedves város. Ismerem. Nagy

forgalmu város, meglehetőis üzleteket kötöttem például Rotkopf, Svareszel, Taugenichts sat-többi urakkal.

Semmi felelet.

— Uraságod, ha megengedi, mily ügyben utazik.

— Házassági ügyben.

— Ah pompás, tehát nősül?

— Nem. Eljegyzésre megyek.

— Ah pompásabb, tehát most tartja eljegyzését. Szabad tudnom hol, kivel, mikor?

— Az ördögbe is, nekem már van feleségem.

— Van már családja?

— Van.

— És gyermekei, persze.

— Három.

— Fiu? Leány?

— Két leány, egy fiu.

— És még mily fiatal, nem lehet több huszonöt évesnél. Eltaláltam?

— Epen annyi vagyok.

— És már is nős. Korán tetszett nősülni.

— Huszonegy éves voltam.

— Kedves neje jelenleg otthon időz?

— Igen.

— Tudom, alig várja haza jövetelét.

— Hm

— Ha nem sérttem meg uraságodat egy

kérdéssel...

— ?

volt s mely a magyar gazda fáradozásának nehéz munkával jól megérdemelt gyümölcsét nagy részben megsemmisítette.

A gazdak egy része biztosította a vétését jég ellen, de ha a kár pénzzel teljesen pótolva lesz is jóvá tenni akkor sem lehet, mert a rossz aratás okvetlen a kenyér drágulását vonja maga után, a mi kétszeres súlyal nehezedik a gazdára, kit az istenítélet sújtott.

A biztosítás mindamellett pótolni fogja a kárt s azért ez uton is figyelmeztetjük a gazdákat, hogy a jég által okozott kár megállapításával ne várjanak addig míg a biztosítótársaságok kiküldik képviselőiket és szakértőiket, mert a károk nagy számánál fogva ezek nem jelehetnek mindenütt rögtön a kár bejelentése után, holott később nem igen lehet teljes nagyságában felismerni a kárt. Törekedjenek tehát a gazdak kárukat, illetve káruk nagyságát két tanuval idejekorán megállapítani, hogy kártérítési joguknak megszerezze a helyes, törvényes és megfelelő alapot. De ennek gyorsan kell történni, mert itt a várakozás hanyagságot jelent, — amely okvetlen keservesen fogná megboszulni magát.

De ennek nemcsak a jég, fagy minden féle féreg és rozsdá egyesül a gazda ellen, hanem az emberek is megteszik a magukét a gazda megromlására, megsemmisítésére. A gabonauzorsóra hivatkozunk csak itt. A gabona uzorsora nem mese! Iétezik az es uralkodik az ország minden részében, leginkább a Bácskában, Torontál, Temes és Krassó-Szörény megyék vegyesajku népe közt. A gabona eljárása egyszerű és biztos. Ha a gazda kisebb kölesőre szorul, az uzorsás szállítási üzletet köi vele az aratás egész eredményére. Az adott kölesőn mint foglaló szerepel és az aratás összegéről fedezni váltót vesz az uzorsás. Ez az uzorsora.

A gazda csak kölesőnt vett, a gabonauzorsás pedig határidő-üzletet kötött mely 200—300%-ot jövedelmez neki.

A legtöbb áldozat Temes és Torontál megyékben van, hol a gazdak többnyire nem tudnak magyarul és szorultságukban szívesen aláírnak mingent, ami a zavarból kiségitőket. A dolog azért aktuális, mert az efajta üzletek most jutnak napfényre s a kinek a télen vagy tavasszal ilyen határidő-üzlet hurkot vetették a nyákába, az most ismeri fel a szomorú helyzetet és levegő után kapkod, hogy megne fuladjon és kell is segíteni, ne hogy a szegények legszegényebbjai végkép tönkremenjenek.

Gazdasági egyesületek, birtokosok ez értelmiség álljanak össze, hogy kiragadják a szegényeket a gabonauzorsás karmai közül és

— A foglalkozása?
— Birtokos vagyok.
— Birtokos? Ah, ah, igen jövedelmező foglalkozás.
— Hm.
— Hány holdas?
— Ötszáz.
— Ötszáz? Nini, már célnál vagyok.
Ah mint sajnálom kedves társaságát. De már itt is van az állomás. Nevem Gelbgieszer Nát hán, az első trieszti petroleum finomító gyár utazója. Alászolgája, magamat ajánlom.
— Nagy Igricz, egy percz, — hangzott a kalauz érczes hangja s egy emancipált polgártárrsal — megint kevesebben voltunk.

Megkönnyebbülten sóhajtottam fel, most már azt hittem nyugton utazhatom tovább, de őh fátum, alig ér ki vonatunk az állomásból, máris mellém telepedik czukorkában utazó emancipált utitársam.

— K llemes időnk van, kezdé az érdekes társalgást.

Ha nem felelek, tán lerázom. Hallgattam mint a csuka.

— Hova utazik? — kérdé tovább igazi emancipált szerénységgel.

Nem feleltem.

— Honnan méltóztatik?

Most már aztán elfutott a szent Antal tüze.

hathatós jogvédelemben részesítsék. A hitel-üzletet le kell bonyolítani de határidő-üzletet stornirozni kell, hogy a kiscgazda ne legyen kénytelen meglehetősen magas gabonaárak mellett potomáron mindazt a gabonauzorsás telhetetlen gyomrába dobni, ami az Isten áldásából még megmaradt.

Perczel Dezső belügy miniszter szigorú felügyeletet gyakorol a gabona uzorsora felett. Az uzorsások üldöztetnek s az üzletet megnehezítik, ha lehetlenné nem tehetik is, mert a váltó öl

Az összes értelmiség együttműködésének kell, hogy sikerüljön itt is fordulatot teremteni s az áldozatokat a teljes megsemmisülés sorából kiragadni.

Ha a paraszt panaszkodik, hogy megcsalták, papnak, tanítónak, jegyzőnek s az egész intelligens osztálynak meg kell őt hallgatni, szavának hitelt kell adni és segíteni kell rajta, nem pedig csak közönyösen vállalt vonni.

Károlyi Tibor gróf.

Debreczen, július 4.

Midőn a magyar főrendiház érdemes elnöke meghalt, a közvélemény hamar kész volt a maga jelöltjével a diszes helyre, s az új elnökké rögtön megvette Károlyi Tibor grófot. Hogy az általános nézet, melyet itt báran közöbajnak is nevezhetünk, helyes nyomra járt, az beigazolódt most, midőn nyilvánvalóvá lett, hogy a mácsai grótnak a főrendiház elnökévé laendő kinevezése illetékes helyen is immár elhatározott dolog.

Az elnöki kérdésnek ezen megoldása messze tulszárnyalja jelentőségében a személyi momentumot, mert politikai fontosságú tény az, a mint a jelölt neve maga is egy egész programot jelent.

Károlyi Tibor gróf valóságos typusa a magyar főurnak, kibén a loyaltás és a hazaszeretet egyenlő mértékben és teljes összhangban érvényesül. Nemesak hogy maga és családja a szó valódi értelmében tősgyökeres magyar, de rokonsága, összeköttetései is olyanok, melyek őt egészen a magyar társadalomhoz fűzik. A Károlyiak, s első sorban Tibor azon — fájdalom nagyon is korlátolt számú — magyar főurni dinaszták közzé tartozik, a kik abban a korban is, midőn még a köznemesség felsőbb rétege is levették a fényes nemzeti bélyegét, megőrizte tisztá magyarságát és lángoló fajsze retetét.

A kurucz generális utódai őszinte hűveivé lettek törvényes fejedelmüknek

Felugrottam s a vonat dübörgését is tularsogva, döngtem felé:

— Hát jövök Czibere-falváról, megyek Budapestre Kardos György jóbarátom eljegyzésére: születtem ezernyolczszázhetvenhárom december huszonkettedikén; atyám járásbíró volt, Balmazon; anyámat nem ütötte le semmiféle hajókötél, a jogot Budapestben végeztem huszonnegy éves koromban megnősültem elvettem az ujfalusi törvényszéki bíró leányát, kaptam vele tízezer forint hozományt — van három gyermekem egy fiu és két leány, hivatalom nincs, de van ötszáz holdas tehermentes birtokom, azon gazdálkodom — A nevem Törő Bálint és ha most még valamit kérdez tőlem, — hát ugy ki dobom ebből a szakaszból, hogy elfelejté azt is, mi-ben utazik.

Az én czukorkában utazó polgártársam ugy megrökönyödött, hogy magam is elcsodálkoztam.

De a methodus használt.

Gráltón ő is bucsut vett, elég meghatód de nem — tőlem.

— Most már azt hittem zavartalanul utazhatom tovább, de oh sors, ismét csalódtam.

Alig érünk ki az állomásból, hát uramfia, a monoklis ifju ur kezd köhécselni, ami — százat egy ellen — biztos jele a beszé-

de megmaradtak annak, a mi ősiük volt, tőrülmetsett magyaroknak.

A Károlyi család e magyaros, hazafias hagyományainak legmértőbb képviselője ez idő szerint éppen Károlyi Tibor gróf. Felvilágosodottság, liberálizmus, folytonos érdeklődés a közügyek iránt és tevékeny közreműködés azok előmozdításában, patriarchális családi élet, folytonos munkásság, melylyel megtartja a földet lábai alatt és gyarapítja utódai számára, hogy magyaroké legyen és maradjon az; ezek képezik az ő egyéniségét; s benne a legnemesebb megvalósítóját látjuk a magyar birtokos osztály azon szent és nemzeti létünkre oly fontos feladatának, hogy öröklül maradjon az öröklött föld.

De különösen fontos és nagy politikai jelentőséggel bír az, hogy Károlyi Tibor gróf személyében egy minden ízében liberális elnököt nyer a főrendiház. A felekezeti különérdekekkel és a sötét reakcióval előreláthatólag még sok dolga lesz a magyar törvényhozásnak, akár a meglevő liberális intézményeink értelmében, akár azok fejlesztésében, és rendkívül latba fog esni, ha ezen bizonyára bekövetkezendő küzdelmekben épen a főrendiháznak — melyben a reakció még mindig hatalmas befolyással bír — a hazafias irány, a felvilágosodott haladás föltétlen hűve áll az élén.

Örömmel regisztráljuk tehát a megvalósulás küszöbén levő hirt mely Károlyi Tibor grófot a legszebb és legmagasabb országi méltóság polczára emeli; mert hiszen dícsőségében Aradmegyének is része van, melynek első birtokosa és gazdája és már ezen a réven is önérzettel mondhatjuk, hogy ő a mi emberünk.

Kerékpárosaink versenye.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 4.

Az alakulásban levő debreczeni Kerékpáros Egyesület tegnap tartott Degenfeld Schumburg József gróf, Hajdúvármegye és Debreczen szab kir város főispánjának és németujfalui Simonyi Imre kir. tanácsos, Debreczen város polgármesterének védnöksége alatt első amateur kerékpár-pályaversenyét.

A fiatal egyesület törekvését siker koronázta. Gyönyörű időben, a közönség nagy érdeklődése mellett folytak le az egyes futamok. A páholy sorokat és tribünöket díszes hölgyközönség töltötte meg, ezenkívül a pálya körüli ülések is telve voltak nézőközönséggel. A pályán belüli központon játszott a szünetek alatt a katonazene, s a bírói páholy körül a

lési viszketeg — czimü emancipált betegségnak.

— No, uraságod ugyan elbánt ezzel az utazóval.

— El. (Tán ez ismét előlről kezd. No majd elbánok én veled is).

— Az ember nem utazhatik nyugton Nem ám.

— Rákóczi Soma diplomatikus mérnök vagyok.

— Örülök, nevem Törő Bálint

Egyébb se kellett. Tisztelt Rákóczi Soma diplomatikus mérnök ur most már győzte szóval, az émelgyőségig magasztalva az ő mérnöki tudományát.

S míg ő tücsköt bogarat összehadart, én azon tünődtem, miért is van mérnök a világon s ha már van, miért Rákóczi a neve és ha már van, és ha már Rákóczi a neve (száradjon a belügyminiszter lelkén) miért emancipált, és ha már emancipált, mi a manónak utazik ez most, hozzá velem egy szakaszban.

— Hogyan hallgattassam én el ezt? — Legjobb lesz a saját tudományával. De hogyan?

— Megvan.

— Uram!

— Paranesol? — kérdé kedvesen.

— Diplomás mérnök az ur?

bizalmi férfiak és klub tagok foglaltak helyet.

Gyönyörű látványt nyújtott a színes dreszbe öltözött versenyző csapat és a nézők sokaságától körülvevő pályán.

Az elért eredményre büszke lehet a fiatal egyesület és erőt meríthet a további fejlődésre Versenyzői mind kitűnően trainirozva állottak ki és már most is sok jeles kerékpározóval tünt fel.

A versenyszámok legérdekesebb és legszébb részét a műkerékpározási mutatók képezték. Laszgalner Oszkár bravuros mutatói a kis Fehér Józseffel igazán meglepőek voltak. Bámulateltű és vakmerő mutatókat mutattak be a közönség hangos tetszésnyilvánítása és tapsa között.

A versenyen apróbb baleset három fordult elő, melyek közt első a műkerékpáros Laszgalner Oszkár balesete volt, kinek gépét a verseny hevében Bakó Gyula véletlenül keresztelte. Térdén kapott egy súlyosabb zúzódást — mit dr. Gáspár pályatorvos rögtön bekötött. A következő versenyben Barona Antal és V. Szabó János repültek le a gépről, de szerencsésen minden komolyabb baj nélkül.

A versenyre a testvér egyesületekből Nagyváradról és Aradról több tag jött át s vett részt az egyes futamokban.

A verseny d. u. 1/2 órákor kezdődött az egyesület díszített versenypályáján. Versenyzői bizottság a következőkből állott: Versenybíró Grzmalai József, Dobi Sándor. — Célbíró: Jekell és margitfalvi Jekell. — László Lajos vezérőrnagy. Pályabírók: Vecsey Zoltán, Berzöfny Vince, Pongrácz Jenő kir. ügyész és a versenyen megjelent vendég kerékpáros egyesület elnökei u. m. Kunz Gusztáv, Kacsó Ferenc és Dr. Glük József. Időmérők: Acsó Géza városi főmérnök és Redl Siegfried. Körszámláló Szesztina Jenő alelnök. Körteljesítő: Berger Jenő alelnök. Versenybírók: Dr. Freund Jenő titkár és Vásárhelyi József. Versenyintéző: Laszgalner Kálmán elnök. Orvosok: Dr. Gáspár Géza és Dr. Hüttler Károly ottlátott még Király Gyula tanácsost Végh Gyula t. b. főkapitányt K. Tóth Mihály rendőr kapitányt.

A verseny sorrendje: 1. Megnyitó verseny: 1000 méter (3 kör). Elsőnek külön díszérem, másodiknak nagy ezüstérem, harmadiknak nagy bronzérem.

Az első előfutamban: I. beérkező Rott János 1 percz 34³/₁₀ mp. II. beérkező Bakó Gyula 1 percz 35 mp. volt.

A második előfutamban: I. beérkező Körmeny Mihály 1 percz 38⁵/₁₀ mp. —

— Kitűnő diplomám van, talán szolgálata lehetek praxsisommal?

— Egy komplikált számtani problémán töröm eszemet, ha segítemre lenne.

— Oh kérem, ezer örömmel.

Papír, iron egy pillanat alatt készen volt.

— Kérem az adatokat. A tételt.

— Péntek reggel elindul egy hadihajó Cadizból.

— Megvan.

— A hajó kilenc ezer tonnás és nyolcvan kilométer sebességgel halad.

— ... halad.

— A hajón van tiz huszonhárom méteres ágyú s nyolcvan tengerész katona.

— ... rész katona.

— A hajónak vasárnap este nyolc órákor Mannillában kell lennie.

— ... lennie.

— Megjegyzem, hogy a hajó kapitánya s spanyol tengerészet egyik legjelesebbike.

— ... bika.

— Már most ebből számítsa ki; hogy hány éves a hajó kapitányának — felesége.

Rákóczi Soma diplomatikus mérnök csak ámult, bámult. de a methodus helyes volt.

Most már ő hallgatott, mint a csuka.

Hegyháti.

II. beérkező V. Szabó János 1 percz 39 mp. volt.

2. Vendégek versenye: 2000 méter (6 kör). Elsőnek külön díszérem, másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak kis ezüstérem.

Nevezés a birói páholynál történt.

I. beérkező Barna Tibor 3 percz 43³/₁₀ mp. II. beérkező Fehér Emil 3 percz 53³/₁₀ mp. III. beérkező Károly Lajos 3 percz 54³/₁₀ mp. volt. Csupa N.-Váradiak.

3. Főverseny: 4000 m. (12 kör). Elsőnek külön díszérem, másodiknak nagy ezüstérem, harmadiknak kis ezüstérem, negyediknek nagy bronzérem.

I. beérkező Rott János 7 percz 3. ³/₁₀ mp. II. beérkező Körmeny Mihály 7 percz 3. ³/₁₀ mp. III. beérkező Demetrovics Jenő 7 percz 4. ²/₁₀ mp. IV. beérkező Bakó Gyula 7 percz 4. ³/₁₀ mp. 4. Műkerékpározás: Elsőnek külön díszérem, másodiknak nagy ezüstérem, harmadiknak kis ezüstérem. Első díjt Laszgalner Oszkár második díjat Kálmán Kálmán a harmadikat Demetrovics Jenő (N. Várad) kapta. 5. Nyeretlenek versenye: 1000 m. (3 kör) Elsőnek kis ezüstérem, a másodiknak nagy bronzérem, harmadiknak kis bronzérem.

Az I. ső Előfutamban: I. ső beérkező Rott János 1 percz 36 ¹/₁₀ mp. II. beérkező Latgalner Oszkár 1 percz 36 hat tized mp.

A II. ik Előfutamban: I. ső beérkező Bakó Gyula 2 percz 7 két tized mp. II. beérkező Deák Zoltán 2 percz 7. hét tized mp. 6. Megnyitó verseny döntő futama: Indulnak az első futamokban elsőnek és másodiknak beérkezettek. I. ső beérkező Rott János 1 percz 43 nyolcz tized mp. II. beérkező Körmeny Mihály 1 percz 13 kilocz tized mp. III. beérkező V. Szabó János 1 percz 44 mp. 7. Lassú verseny: 100 méter (¹/₃ kör.) Elsőnek tisztelet díj és kis ezüst érem, másodiknak nagy bronzérem, I. ső beérkező Laszgalner Oszkár 2 percz 33 mp. II. beérkező Bakó Gyula 2 percz 34 tized mp. — 8. Vegyes verseny: 2000 méter (6 kör) Elsőnek külön díszérem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak kis bronzérem. I. ső beérkező Rott János 3 percz 39 mp. II. beérkező V. Szabó János 3 percz 39 egy tized mp. III. beérkező Körmeny Mihály 3 percz 39 két tized mp. volt. 9. Nyeretlenek versenyeinek döntő futama. Indulnak az előfutamokban elsőnek és másodiknak beérkezettek. I. ső lett Rott János 1 percz 43 8. tized mp. II. beérkező Bakó Gyula 1 percz 43 9. tized mp. III. beérkező Deák Zoltán 1 percz 44 mp. (Laszgalner elbukott). 10. Vigaszverseny: 2000 m. (6 kör). Elsőnek kis ezüstérem, másodiknak nagy bronzérem, harmadiknak kis bronzérem, I. ső beérkező Körmeny Mihály 3 percz 55. egy tized mp. II. beérkező Bakó Gyula 3 percz 55 két tized mp. III. beérkező Demetrovics Jenő 3 percz 55 három tized mp. Barna Antal és V. Szabó János leestek.

Este 8 órákor társas vacsorára és díj kiosztásra gyűltek össze a Margit-fürdő dísztermében. A társas vacsorán sok nem egyetli tag is részt vett. A társas vacsorán és a tánc alatt Rácz Károly jóhírű zenekara játszott. A vídám társaság reggelig együtt mulatott.

Az I. ső Előfutamban: I. ső beérkező Rott János 1 percz 36 ¹/₁₀ mp. II. beérkező Latgalner Oszkár 1 percz 36 hat tized mp.

A II. ik Előfutamban: I. ső beérkező Bakó Gyula 2 percz 7 két tized mp. II. beérkező Deák Zoltán 2 percz 7. hét tized mp. 6. Megnyitó verseny döntő futama: Indulnak az első futamokban elsőnek és másodiknak beérkezettek. I. ső beérkező Rott János 1 percz 43 nyolcz tized mp. II. beérkező Körmeny Mihály 1 percz 13 kilocz tized mp. III. beérkező V. Szabó János 1 percz 44 mp. 7. Lassú verseny: 100 méter (¹/₃ kör.) Elsőnek tisztelet díj és kis ezüst érem, másodiknak nagy bronzérem, I. ső beérkező Laszgalner Oszkár 2 percz 33 mp. II. beérkező Bakó Gyula 2 percz 34 tized mp. — 8. Vegyes verseny: 2000 méter (6 kör) Elsőnek külön díszérem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak kis bronzérem. I. ső beérkező Rott János 3 percz 39 mp. II. beérkező V. Szabó János 3 percz 39 egy tized mp. III. beérkező Körmeny Mihály 3 percz 39 két tized mp. volt. 9. Nyeretlenek versenyeinek döntő futama. Indulnak az előfutamokban elsőnek és másodiknak beérkezettek. I. ső lett Rott János 1 percz 43 8. tized mp. II. beérkező Bakó Gyula 1 percz 43 9. tized mp. III. beérkező Deák Zoltán 1 percz 44 mp. (Laszgalner elbukott). 10. Vigaszverseny: 2000 m. (6 kör). Elsőnek kis ezüstérem, másodiknak nagy bronzérem, harmadiknak kis bronzérem, I. ső beérkező Körmeny Mihály 3 percz 55. egy tized mp. II. beérkező Bakó Gyula 3 percz 55 két tized mp. III. beérkező Demetrovics Jenő 3 percz 55 három tized mp. Barna Antal és V. Szabó János leestek.

Este 8 órákor társas vacsorára és díj kiosztásra gyűltek össze a Margit-fürdő dísztermében. A társas vacsorán sok nem egyetli tag is részt vett. A társas vacsorán és a tánc alatt Rácz Károly jóhírű zenekara játszott. A vídám társaság reggelig együtt mulatott.

Az I. ső Előfutamban: I. ső beérkező Rott János 1 percz 36 ¹/₁₀ mp. II. beérkező Latgalner Oszkár 1 percz 36 hat tized mp.

A II. ik Előfutamban: I. ső beérkező Bakó Gyula 2 percz 7 két tized mp. II. beérkező Deák Zoltán 2 percz 7. hét tized mp. 6. Megnyitó verseny döntő futama: Indulnak az első futamokban elsőnek és másodiknak beérkezettek. I. ső beérkező Rott János 1 percz 43 nyolcz tized mp. II. beérkező Körmeny Mihály 1 percz 13 kilocz tized mp. III. beérkező V. Szabó János 1 percz 44 mp. 7. Lassú verseny: 100 méter (¹/₃ kör.) Elsőnek tisztelet díj és kis ezüst érem, másodiknak nagy bronzérem, I. ső beérkező Laszgalner Oszkár 2 percz 33 mp. II. beérkező Bakó Gyula 2 percz 34 tized mp. — 8. Vegyes verseny: 2000 méter (6 kör) Elsőnek külön díszérem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak kis bronzérem. I. ső beérkező Rott János 3 percz 39 mp. II. beérkező V. Szabó János 3 percz 39 egy tized mp. III. beérkező Körmeny Mihály 3 percz 39 két tized mp. volt. 9. Nyeretlenek versenyeinek döntő futama. Indulnak az előfutamokban elsőnek és másodiknak beérkezettek. I. ső lett Rott János 1 percz 43 8. tized mp. II. beérkező Bakó Gyula 1 percz 43 9. tized mp. III. beérkező Deák Zoltán 1 percz 44 mp. (Laszgalner elbukott). 10. Vigaszverseny: 2000 m. (6 kör). Elsőnek kis ezüstérem, másodiknak nagy bronzérem, harmadiknak kis bronzérem, I. ső beérkező Körmeny Mihály 3 percz 55. egy tized mp. II. beérkező Bakó Gyula 3 percz 55 két tized mp. III. beérkező Demetrovics Jenő 3 percz 55 három tized mp. Barna Antal és V. Szabó János leestek.

Este 8 órákor társas vacsorára és díj kiosztásra gyűltek össze a Margit-fürdő dísztermében. A társas vacsorán sok nem egyetli tag is részt vett. A társas vacsorán és a tánc alatt Rácz Károly jóhírű zenekara játszott. A vídám társaság reggelig együtt mulatott.

Az országos középiskolai tanárszövetség közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 4.

Magyarország középiskoláinak tanárai impozáns számban jöttek össze városunkban, hogy megtartsák XXXII-ik rendes közgyűlést. Összesereglett az ország minden részéből a sok tudós tanár, hogy tudásukat, hosszúságos gyakorlatban szerzett tapasztalataikat egybevetve a magyar közoktatásügyet ismét előbb vigyék egy hatalmas lépéssel. — Nagy fontosságot kell tulajdonítanunk a tanár egyesület gyűléseinek a magyar kultúra szempontjából mert a gyűlés minden egyes tagja fejlődés szeretettel küzd, munkálkodik annak fejlődésén, s egy-egy közgyűlés hatalmas eredményeket tud felmutatni. Legyenek

üdvözölve városunk falai között a magyar kultúra bajnokai, s őszinte szívből kívánjuk, hogy munkájuk. — hasonlólag az elmúlt évekhez, minél eredménydusabb legyen.

A megérkezés.

A közgyűlés tagjai a tegnapi nap folyamán jórészt megérkeztek. A déli 12 óra 10 és 12 óra 16 perces vonatokkal Máramaros sziget, Szathmár szóval a felsőmagyarországi iskolák tanárai jöttek. Az érkezőket a vonatonál az elszállásoló bizottság élén Oláh Károly városi tanácsossal fogadta.

A legnagyobb rész azonban délután 3 óra 42 perczkor, de különösen este 6 óra 50 perczkor érkezett. Ekkor jöttek a budapesti tanárok Bóthy Zsolt egyetem tanárral, a Középiskolai tanárszövetség elnökével. A vasutnál óriási néptömeg várta az érkező vendégeket. A fogadásra megjelentek Simonffy Imre kir. tan. polgármester Vecsey Imre, Oláh Károly, tanácsosok. Márk Endre ügyész. Dóczy Imre középiskolai felügyelő Sinka Sándor főgyám. igazgató stb. A vasutnál az érkező vendégeket Simonffy Imre polgármester a következő szép beszéddel fogadta.

Mélyen tisztelt Uraim!

Mint Polgármester, városunk törvényhatósága nevében nagy örömmel és tisztelettel üdvözölöm Önöket, az országos középiskolai tanárszövetség mélyen tisztelt tagjait, kik szíves meghívásunk folytán, XXXII-ik közgyűlésük helyéül városunkat kijelölni s ez által bennünket megisztelni méltóztattak.

Várván vártuk s igaz tisztelettel és szeretettel fogadjuk Önöket, mint a magyar államiság, a magyar nemzeti műveltség hűbajnokait, a tudomány lelkes fátylavívőit s édes hazánk jövő oszlopainak az ifjuságnak tudós tanárait, nevelőit.

Isten hozta Önöket városunkba! Mi szívből és lélekből kívánjuk, hogy itteni időzésük legyen kellemes emlékü, hogy nagyrabecsült nemes törekvésüket áldásos siker koronázza, — hogy a gondviselés Önöket s kiváló érdemü Elnökökkel együtt, hazánk javára — boldogságban sokáig éltesse!

A polgármester szép beszédét a közönség zúgó éljenzése követte, mire Bóthy Zsolt a tanárszövetség elnöke fejezte ki meleg szavakban a maga és az egyesület köszönetét a rendkívüli meleg fogadtatásért. Ezután a vendégek kocsikra ültek s szállásukra hajtottak.

Ismerkedési estély.

Este a Bika szállóban pompásan sikerült ismerkedési estély volt. Az estélyen városunk notabilitásai közül sokan megjelentek hogy üdvözöljék a tanárszövetséget. A díszes társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt, felköszöntőkben természetesen nem volt hiány.

A közgyűlés első napja.

A rendes közgyűlést a választmányi ülés előzte meg az ev. ref. főiskola dísztermében.

Reggel fél 9 után a kollegium kistanács termében nyitotta meg a választmányi ülést dr. Bóthy Zsolt min. tanácsos, az egyesület elnöke. Előadta a mai gyűlés célját, melyre nézve az alapszabály rendel, hogy a közgyűlést megelőzőleg a választmány az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztendő javaslatát felülbírálja. Felkéri tehát a főtitkárt, hogy jelentéseit tegye meg.

Dr. Négyesi László még néhány az igazgatóság előtt még elő nem fordult ügyet terjeszt elő. Jelenti, hogy az igazgatóság a mai közgyűlésre a vallás és közoktatás miniszter a közoktatás miniszterium főhivatalnokát, valamint Debreczen város hatóságát és előkelőségeit a mai gyűlésre meghívta. Jelenti, hogy a közoktatás miniszter a közgyűlésre képviselőjéül Geresi Kálmán kir. tankerületi főigazgatót küldte ki. Kis Áron

püspök a meghívásra szintén válaszolt s lehetőleg személyes megjelenését megígérte.

Üdvözlőlevelet küldtek a mai gyűlésre Hóman Ottó min. tanácsos, Leóvey Sándor közg. bír., Klamarik János nyug. min. tan., végül Komlóssy Arthur Debreczen város főjegyzője. Öröndetes tudomásul vették.

Jelenti továbbá a főtitkár, hogy az igazgatóság az egyesület nevében üdvözölte, Dóczy Imrét, Sinka Sándort, Stamberger Bélát előléptetésük alkalmából. — Ezután az új tagokat jelentette be a főtitkár kiket a választmány egyhangulag megválasztott.

Megválasztottak: Dr. Volfka Nándor v. püspök, Osváth Ferencz békési igazgató, Dr. Duda János lugosi tanár, Dr. Kiss Károly üvegtechnikai igazgató, Dr. Nagy Zsigmond debreczeni ev. ref. főgimnáziumi tanár, Dr. Herskovics Dezső budapesti tanár, Molecz Béla szentesi tanár, Dr. Komlóssy Ferencz esztergomi kanonok, Nagy Elek h.znánási igazgató, Kecske M. Lajos debr. főgimn. tanár, Dr. Munkácsi Bernát akad. l. tag, Bajthay Béla II. ker. áll. reáliskola r. hittanár.

Ezekkel együtt a múlt közgyűlés óta 198 tag jelentkezett. Ezután a kilépéseket jelentette be a titkár. Négyesi titkár aztán következőleg folytatta beszédét: Ami a felekezeti tanároknak javadalmazását, és nyugdíjügyét illeti, indítványozza, hogy Dóczy Imre, Rajner Ferencz, Sebestyén Dávid és Karai Sándor tagtársakat bizottsággal küldjék ki. Kik erre vonatkozó javaslataikat a holnapi közgyűlés elé terjesszék.

Következik az ügyrend tárgyalása, mely az új alapszabályokhoz van idomítva. Az alapszabályok két pontjának módosítása tárgyát jelenti, hogy ezt a körök tárgyalják és általában hozzá járultak, kivéven, hogy postai megbízás útján szedjék be a tagdíjakat. Ezt a kassai kör felesleges kiadással járónak mondja. A pápai kör ez ügyben nem határozott. Ezzel szemben a pénztárnok nevében kifejezem az eredetihez való ragaszkodásomat.

A legtöbb tag inkább megfizeti azt a néhány krajczárt mintsem a postára fíradjon.

Arra nézve, hogy melyik bíróság illetékes peres esetekben általános a nézet, hogy a kör központján levő járásbíróság. Elnök kihirdeti, hogy eredeti javaslat kerül a közgyűlés elé. Aztán a Rombauner javaslata következett.

Azután a tanár egyesület igazgatósága az általános közgyűlés költségeire 50 forintot szavazott meg, mit a debreczeni tanár egyesület vissza ajánlott a tanár segélyező egyesület czéljaira.

Apróbb folyó ügyeket intéztek el ezután.

A közgyűlés.

Fél tíz volt mikor az ev. ref. kollégiumnak díszes közönséggel teli dísztermében Beöthy Zsolt gyönyörű beszédével megnyitotta a gyűlést.

Ezután az üdvözlések jöttek.

Néma csendben állott fel Kiss Áron a tiszántuli egyház kerület ősz püspöke és a következő szép beszédben üdvözölte az egybegyűlteket.

Tisztelt Országos Tanár egyesület!

A hazafiai örömmel üdvözöljük az országos tanár egyesületet — itt e város kebelén annak az ev. ref. egyháznak képviselőiben, mely e nemes szabad „czivitásnak“ most is 47000 lélekkel a zömét képezi, hajdan egész mennyiségét alkotta, annak a népek képviselőiben, mely a mohácsi vész óta központját képezte a magyarságnak, s annak kultúráját puritán kebelén melengette és éllette. Itt e helyen a hol az erdélyi fejedelmek nemzeti védnöksége alatt s után e mostani várnégyszegről a tudomány zászlója egész ha-

zánk előtt lobogott mindaddig, míg a hazai egyetemes ébredése, a magyar tud. akadémiát létre hozá, hogy annak áldó egyetemes fénye e hazára a tudományok világát áraszsa. Ugy kellett lennie, s úgy történt, hogy a hazai központján támadt azon áldás teljes fénynek emelkednie s nekünk alább maradtunk kellett. De bár alább maradtunk, el nem maradtunk. Most is az ev. ref. egyház kebelében több mint 50 mecse-et táplálja éltető olajával az elemi ismereteknek, melyeket 40 derék tanító, s 10 jeles tanítónő élesztget, több mint 4000 gyermek nevelésére, boldogítására.

És e főiskola, melyet a tiszántuli ev. ref. egyházkerület, Debreczen sz. kir. város es a debreczeni ev. ref. egyház táplál, ez a hajdan „celeberrimum“nak nevezett „collegium“, hol a pallas lakott zöldes táborával, ma is az általános műveltségnek szerény dícsérvéreméltő tényezője, hol a tanulmányt művelő 50 tanárral, 226 jogászt, 160 hittanszaki és tanítóképződei ifjút, 760 főgimnáziumi tanulót oktat s így az egyetemek után első népességű tanintézet.

És e népek, a debreczeni reformált egyháznak vagyunk mi itt képviselői, kik karöltve söröm. katolikus, ágost. evangélikus és mézes vallású társainkkal, szerény öntudattal mutatják fel, mit alkotott és mit tartott fel a „respublica“ csupa élő hazafiakból alkot falai között, kifizette a török, tatár, német elleneink minden követelését, megmenté életét, ön szabad kormányzatát s ma már 670 hold belső telkén, — 17 négysz mérföldnyi határára mutatja fel az ipar, takarékoság, cultura és tudomány gyümölcseit.

Tisztelt Országos Tanár egyesület! az Isten hozta önöket! E nép, melyet képviselünk, tudja méltányolni becsülni az önök nemességét. Örül lelkeiből, hogy itt láthatja hallhatja önöket, hallhatja tanácskozásait, mert minden lépésök, melyet tesznek, hiszi, tudja, hogy a magyar hazáért, dícsőségére szolgál. Ezért örömmel nyitja meg kapuit ezen önvéréből alkotott s fenntartott intézet önökélt s várja, hogy komoly dolgaik végeztével, megszenteljék igyekezetök s munkáik sikere eddig terjedő bizonyosságát. Isten hozta közénk a tisztelt országos Tanár egyesület!

A taps és éljenek elhangzása után a főispán-gr. Degenfeld József a következő beszédet mondta:

Igen t. közpiskolai tanár egyesület! A világi és a polgári hatóság nevében én is a legnagyobb örömmel üdvözölöm az országos közpiskola tanár egyesületet itt ez ősz magyar város falai között. Az ország bármely városára nézve igen nagy jelentőséggel bír, ha ezen orsz. egyesület közgyűlése megtartásának helyétől kiszemeli, de kétszeres jelentőséggel bír ez a mi városunkra nézve, amely városunk fejlődése oly igen szoros összefüggésben van hazánk egyik legnagyobb tanintézetének a debreczeni főiskolának fejlődésével. Azonban kívánatos, hogy az orsz. közpisk. tanár egyesület a maga elébe tűzött nagyfontosságú feladatokat itt a mi körünkben, a mi városunkban a legnagyobb szerencsével oldhassa meg, kívánom hogy ez a egyesület tagjai egyenként és összevéve olyan otthonosan érezzék magukat falaink között, mint amily szívesen látott vendégei mindannyian akik itt megjelentek.

Géressi Kálmán.

kir. tank. főigazgató, mint a közokt. miniszter képviselője a következőket mondta:

Hivatalos megbízatást nyertem Dr. Wlasics Gyula or. nagyméltóságától, magyar közokt. minisztertől, hogy ezen debreczeni tanár egyesületi országos közgyűlés alkalmával ezen tisztelt tanár egyesület tagjait melegen üdvözöljem. Szerencsésnek érzem magamat, hogy ezen megbízatásnak eleget tehetek és ezen meleg üdvözlőletet az igen tisztelt elnök urnak átadhatom. Az ilyen közgyűléseknek a folyó ügyeken kívül vagy azon ügyeken kívül amelyek általában a programmban, befoglalva vannak még más magasságok között.

ja is vanna k, — szükséges, hogy legyenek. — Egyik igen természetes czélja és haszna az, hogy a tömegnek, a számnak erkölcsi erejével mondani valót kívánságait nagyobb erkölcsi nyomatékkal sürgetheti és nyilváníthatja. A másik előnye és haszna az ily gyülekezeteknek az, hogy azonügyet a melyet képviselnek a társadalmi téren is az egész országban különböző helyeken tartott vándorgyűléseik alkalmával terjesztik. Terjeszthetik jelen esetben a közpiskolai tanár-egyesület, a közpiskolai tanítás ügy fontosságát az egész társadalom előtt. Felhívhatják a nemzetnek figyelmét arra, — hogy mennyire kívánja az egész társadalomnak együtt működését és szeretét a közpiskolai tanítás ügye: Azt hiszem, hogy a közoktatásügyi miniszter ur inteniói szerint szól ok, midőn még csak egyetlen egyet omlitek fel, igen tisztelt tanár egyesületi közgyűlés és közönség. Mindnyájan t. méltóztatnak tudni azt hogy a közoktatásügyi politikának a legutolsó években kidomborodó és egyik főczélja az hogy a tanítás ügyének országos munkáival a felekezeti tanításügy munkálatait, a magyar közművelődés egyenrangú tényezőivé tegye. (Éljenzés.) Mind az a segély, azon jóindulat segedelem a melyet e tekintetben a felekezeti iskolák kapnak, ide irányul. En azt hiszem, hogy a mai gyűlésnek egyik legszebb teendője gyanánt mondhatom — és ezt vagyok bátor figyelmükbe ajánlani, — hogy ezen közgyűlésnek egyik feladata a közoktatásügyi kormányzat hivataltól politikáját mert társadalmi téren, társadalmi eszközökkel folytatni. Mélyen t. közgyűlés! Mindezen utóbbi teendők befejezésére általában s ezen közgyűlés alkalmával is a magyar közpiskolai tanítás ügyének előbb vitelére egészséget és erőt kívánok önöknek. Élénk éljenzés.

Dóczy Imre.

a tiszántuli prot. tanár egyesület elnök beszélt

Méltóságos elnök ur, m. t. közgyűlés.

Midőn az orsz. közpisk. tanár egyesület a magyar ref. tanügy központjában tartja jelenlegi közgyűlését, azok között a kité helyen szívesen köszöntik a szellem magvetőit, e nemzeti kultúra munkásait, nem maradhat el az üdvözlők százából őszinte szívből fakadó üdvözlőivel a tiszántuli ref. tanár egyesület sem, amely egyesületnek époló központja Debreczen, mint az orsz. közpisk. tanár egyesületnek Budapest. Ez egyesület nevében lelki örömmel igazi testvéri szeretettel üdvözölöm az orsz. közpisk. tanár egyesületet.

Lelki örömmel a felét hogy az önöknek köztünk való megjelenése teremtett egy ünneplés pillanatot, midőn a felekezeti tanügy az orsz. tanügygel összeolvad egy pillanatra s a nemzeti kultúra fejlesztése összefort törekvéseinket és érzelmeinket baráti kézszorítással pecsételhessük meg. (Éljenzés.)

Testvéri szeretettel üdvözölöm önöket mert az orsz. közpisk. tanár egyesület a tiszántuli ref. tanár egyesületnek édes testvére, hogy míg az K. T. E. széles házában terjeszti a kultúrát, a tiszántuli ref. tanár egyesület csak egyetlen egy egyházkerület felekezeti tanügyet szorgálja, — de a tanügy szolgálatában is a hazai nemzeti közműveltség templomát építi és a munkában érezzük magunkat édes testvéreknek.

Midőn most az O. T. E. a főiskola egyszerű falai között tartja közgyűlését, jusson eszünkbe uraim, hogy itt e több mint háromszázados tanintézet ősi falai között szólt bele legelőször a közpiskolai tanterv ügyébe a magyar nemzeti geniusz. (Éljenzés.)

Itt hangzott fel először az ország régi latinos műveltségű köreiből a geniusz, nationis, hogy a tiszántuli ref. iskolák tantervéről le kell rázni a külföld mintáinak nyögét, mert nekünk saját szükségletünknek megfelelő nevelési rendszerre van szükségünk. (Éljenzés.) Hogy mily büszkék vagyunk őseink példájára akiknek nyomdokaiban igyekeztünk járnunk; boldogító öröm tölti el keblünket, hogy az a nemzeti geniusz kiterjesztette szárnyait az or-

szág valamennyi középiskolája fölé. Azon fáklyafény, amely szűk körben világolt, ma már mint világító tűzszlop vezérli az O. K. T-et a nemzeti nevelés munkájában.

Ez örömmel üdvözlöm ezen nemzeti hagyományoktól megszentelt helyen az O. K. T-et, Isten hozta közénk, áldja meg működését a nemzeti nevelést virágoztassa, éltesse sokáig! (Eljenzés és taps)

Sinka Sándor beszéde.

S i n k a Sándor: mélyen tisztelt közgyűlés azt hiszem m. t. közgyűlési véleményével találkozom akkor, midőn tisztelettel indítványozom, hogy Óméltóságának magas szánymalú beszédéért a közgyűlés mondjon köszönetet és indítványozom, hogy az a közgyűlés jegyzőkönyve egész terjedelmében vételessék fel. (Helyeslés.)

Ezután a hivatalos jelentések következők N é g y e s y László évi jelentése a főtitkár jelentéseért és hivatalos buzgóságáért köszönet szavaztatik. N é g y e s y felolvassa a táviratokat és K o m l ó s s y Arthur üdvözlő levelét. Mire köszönő táviratot küldöttek. S i m o n y i Zsigmond jelentése a műszótárarról felolvassa Négyesi L. — tudomásul veszik — Müller József a távollevő pénztáros évi jelentését R e i n e r szerkesztő olvasta fel. — Indítványozta R e i n e r, hogy a közlöny 46 ivben egészítsék ki, elfogadták.

Tiber Ágostnak a segélyző alapintézetéről jelentését örömmel vették tudomásul. Ezután B e ö t h y elnök indítványára a Csokonai szoborhoz vonult a közgyűlés. Itt az országos tanáregyesület koszruját helyezte el a szobor talapzatára B e ö t h y Zsolt elnök szép beszéd kíséretében.

Utánna Géryesi Kálmán mint Csokonai kör alelnöke köszönte meg a koszorút.

NAPI HIREK.

Debreczen, július 4.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— július 4. —
— Változó felhőzet. — Enyhe, —

— **Beöthy Zsolt** mint tanácsos egyetemi tanár remek beszédét mellyel az orsz. tanár egyesület közgyűlését megnyitotta térszűke miatt csak holnap közölhetjük.

— **A László és Hunyady malom.** Megirtuk már, hogy a budapesti Viktoria malom vállalkozott arra a fontos feladatra, hogy újabb üzembe hozza a — sajnos — régen szünetelő nagyváradai László és Hunyady-malomokat. A Viktoria malom ugyanis é. verésen megvette a nagyváradai malomokat és új részvénytársaságot alakított »Egyesült nagyváradai László és Hunyady gőzmalom részvénytársaság» címmel. Miután a Viktoria az új társaság részvényeinek felét jegyezte, ebben az ügyben pénteken délután rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen hozzájárultak az igazgatóság ama előterjesztéséhez, hogy a régóta szünetelő nagyváradai László és Hunyady malomok megszerzése és üzembe helyezése céljából 1.200.000 korona, alapitőkével megalakult »Egyesült nagyváradai László és Hunyady gőzmalom részvénytársaság«-ban a pesti Viktoria gőzmalom részvényei is részt vegyenek oly módon, hogy az igazgatóság a részvénytőke felét 1500 darab összesen 600.000 korona névértékű részvény alakjában pari árfolyamban átvette. Amidőn a közgyűlés ezt az előterjesztést helyeslőleg fogadta, egyszermind hozzájárult ahhoz, hogy az alapszabályokba, a más malomipari vállalatokban való részvétel is főlvettesek s hogy kihagyják azt a korlátozó intézkedést az alapszabályokból, amelynél fogva az igazgatóság

tagjai más malom vállalatnak igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagjai nem lehetnek, s egyáltalán más hasonló vállalat vezetésében vagy kezelésében részt nem vehetnek. Így most már remélhetjük, hogy nem sokára ismét megindulnak a porlepte gépek és újra élénk lesz az élet a csillagvárosi ipartepeken.

— **Munkás forrongás a Csicsogó téren.** Debreczen egyik legesendesebb részén a Csicsogó téren tegnap majdnem végzetes kimenetelű munkásforrongás volt. A társadalom proletárjai, kik csak nagy hanggal rendelkeznek, mást semmit sem tudnak csinálni kis botrányt provokáltak a rendőrséggel szemben, s csak a véletlennek köszönhető hogy emberéletbe nem kerültek ezeknek a nagyhangú proletároknak rendezavarás. B ö g é n y Pál, Burián János P i n e z é s M. az összegyűlt munkások előtt beszédeket tartottak, természetesen megpapkiváza szocialis tanításokkal. A főszerepet B ö g é n y Pál vitte, s nagyhangon kelt ki az osztály uralom ellen. B o r b é l y György 66 F ü z e s s i Gábor 83 számú rendőrök elakarták oszlatni a tömeget de B u r i á n é s P i n e z é s izgatni kezdtek a rendőrök ellen. B ö g é n y még tovább ment, megtámadta a csendőre intő rendőrt. Erre a rendőrségi központból löfegyverrel rögtön négy ember ment ki F ü l ö p r. biztos vezetése alatt, de már erre a napszamosok kereköt oldottak F ü l ö p biztonság azután sikerült elfogni B ö g é n y t B u r i á n t P i n e z é s t, de egy negyedik izgató a sokadalommal együtt szintén megugrott. A nagyérdemű rendezavaró urak most már a rendőrség börtönében elmélkedhetnek a társadalmi problémák fölött, többit majd elvégzi az ügyészség!

— **Lovagiatlan ügy.** L ö r i n e z i Márton a r. kath. elemi iskola szolgája — különben békés polgár — tegnap heves inzultusokat állott ki. K o r n h o f f e r A. Szt. Anna-utcai üzletében vásárolt valamit, s a mint a kereskedővel nyugodtan beszélgetett F a t u r a András napszamos valami fizettség nem teljesítése miatt megtámadta, torokragadta, tenyerét arcahoz érintgette — vulgókétszer pofon ütötte L ö r i n e z i Mártont ez a lovagiatlan eljárás annyira meglepte, hogy nem is volt képes védekezni. F a t u r a t azonban rögtön feljelentette a rendőrségnek, hol e lovagiatlan ügynek bizonyára folytatása lesz.

— **Pártolásra méltó mozgalom.** A helybeli asztalos ipartársulat ipartestület hiányában mozgalmat indított meg az iránt, hogy a lovassági laktanya asztalos munkáját elnyerhesse. A nehéz s nyomasztó viszonyok között s csak nem munkélkül levő asztalos iparosok szövöztek és megtették a lépéseket helyzetük javítása érdekében. Hisszük hogy a nemes tanács szem előtt fogja tartani a főispán ur azon szavait melylyel azt provokálta hogy ezen épület létesítésénél helybeli iparos kezek foglalkoztassanak. Erre való hivatkozással a legmelegebben ajánljuk törekvő iparosaink mozgalmat az intézők figyelmébe.

— **A saisonból.** Megindulnak az emeletes ládák, kofferek a vasúti állomások felé, a robogó hintón csak nagy ügyvel-bájjal fél el ezektől maga a kocsis és hátul az ülésen izzadnak a vándorok, akik menekülnek a hőség elől a — hegyek közé, erdők mélységibe, szőlők lugosaiba, tengeri fürdőkhöz. Mennek, mintha a nap lángkorbácsal hajtana őket, elmennek farszto nagy utakra, egy kis tiszta levegőért. A forróság csak úgy söpri kifelé a városból a publikumot a szélrózsa minden irányába. A kis diákok is felszabadultak a Tedeummal befejezték a tanulásban töltött évet és a ki más vidéki, már ma otthon is van. — Szóval megy, bujdosik mindenki a forró nyári napok elől ismeretlen tájakra. Magas, bércezes hegyek,

örökzöld fenyvesek közé. A forró homokos vidékről a hűs, árnyas fürdőhelyekre, amelynek levegője szinte hideg a lépten-nyomon felbukkanó jöghideg vízi kristály hegyi patkocskáktól. Kávéházakban, vendéglőkben mindenfelé látni jegyzetekkel foglalkozó embereket. A márványasztalon kiterítve van a sok papír. Térkép, vasúti kalauz, hegyezett íron és tiszta papír. Ir, jegyzet mindeki, a ki csak utazni készül. Pedig sokan vannak ilyenek. Akik idehaza madarnak, azok is eltűnnek a városból. Ha aztán elmúlik a nyár-lehül a levegő, megszűnik a tikkasztó forró, ság, akkor újból zajos lesz a város. Egyszerre itthon lesz mindenki, a ki most megy, fut menekül a perzselő forró nyár elől.

— **Közlekedési mizéria.** A Hal-utca bizony eddig sem volt s ezután sem igen lesz városunknak legszebb helye. Láttára a római ghetto jut eszünkbe. Most meg még a városi bérház építése folytán elzáróit utca ide vette a közlekedést is, de milyen miserabilis dolog ez itt! A különben is szűk utcán a közsörüs bódék miatt nem tud két szekér egymás mellett elmenni. Ez állapot megszüntetése végett óhajtatandónak vélnők, ha azok a közsörüs bódék a hal-piaczról más a l k a l m a t o s a b b helyre szállíthatnának s nem akadályoznák a szűk helyen a közlekedést továbbra is.

— **Hat gyermek a romok alatt.** Nyiregyházi levelezőnk telegrammja megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket: Ramocsházán a zsidó templom megrongált falait javítottak; munkaközben az egyik fal összeomlott. Ott játszott egy gyermekcsapat s hatot köz ülők maga alá temette az összedült fal. Szerencsére közel voltak a munkások, akik mindjárt a mentéshez láttak; azonban csak négy gyermeket tudtak élve kimenteni, ezeket is súlyos sebek borították. A négy kis sebesültet kórházba vitték.

— **Gyilkos fagaly.** Egy alkalmatlan, tolatkodó fagaly okozta szörnyű halálát C s é c s i Mihály öreg béresnek a hosszupályi uradalomban. Az erdőszéli tanyán szalmát rakodott szegény a bivalyszekerre. Amint elkészült a rakodással, fölkapott a bakra, de egy kiálló fagaly a szemébe csapódott, minek következtében lefordult a szekérről. A zuhanásra megijedtek a bivalyok s hogy, hogyan nem felfordították a nehéz szekeret, mely Csécsi Mihályt összezúzta. A társai mikor rátaláltak haldokolt s mire bevitték a cselédházba, elszállt belőle az élet. Özvegye, meg három gyermeke sir utána.

— **A debreczeni kir. törvényszéknél a hét folyamán a következő ügyek kerülnek végtárgyalás alá: 1898. év július hó 4 én hétfőn Szathmári Lajos ellen, gyilkosság büntetnének kísérletéért. — 1899. július 7-én Csütörtökön Csizmadia Sándor ellen vállás ellenívetségért Hegedűs Pál ellen. — lopásbüntetnének kísérletéért Papp Antal ellen, rágalmozás vétségéért Buglyó Imre ellen, hatóság elleni erőszakéért ifj. Kiss Márton ellen, összbüntetés ugyan az nap Itélet hirdetések is lesznek.**

— **Díjlövészet.** Az 1898. július 3 án tartott lövészetben díjat nyertek: Legjobb mélylövészel S z a b ó Sándor 4 koronát. Legtöbb körlovással B a u m Miksa 2 koronát.

— **Vasárnapi hangulat.** T u r i István bérkocsis az Urnak megszentelt napját arra látta logezlszerűbbnek felhasználni, hogy jól leigya magát. Ivott isten igazában sört, bort, pálinkát egymásután, míg végre annyira berugott, hogy azt sem tudta, hol áll a feje. Felült nagy busan kocsijára, gebéi közé vágott, s elhatározta úgy kótyalagos fővel, hogy séta-kaeszást fog rendezni. Elindult tehát gebéivel, s ment egy darabig, de az ut végtelen unalmasnak tűnt föl előtte. Hogy tehát egy kis változatosság is fűszerezze a dolgot, elkezdte gebéit irgalmatlanul püfölni. Ütötte szegényeket úgy a hogy csak birta, ostornyéllal, ostorvéggel, s így folytonos ütlegelések közt járta be a város összes kocsmaút. Egy rendőr végre megelégelte a gyalázatos mulla-

tozást, igazolásra szólította fel Turri uramat, ki botrányos viselkedése miatt bizonyára elnyeri méltó büntetését.

— **Találtak egy agarat.** A hatvan-utcai helyérdekű lovasut kocsisai tegnap egy fiatal fehér szőrű agarat találtak, a lovasut istállójában. A fiatal agár mint egy jővevelésű kutyához illik, csendesdeden szunyókált a szalma között. Igazolt tulajdonosa átveheti a vendéglátó kocsisoktól.

— **A debreczeni dalegylet.** 1898. évi július 4-én, hétfőn Mácsay Sándor karnagy vezérése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett, a „Nagyerdei Vigadó”-ban zártkörű dal- és zeneestélyt rendez a következő műsorral: Mi volt nekem a szerelmem Gaál tól. Bár merre jár tekintetem Lányi-tól. Késő vágy Dr. Horváth Ákos tól. Muzsikálnak, hangoznak Lányi-tól. Országos bordal Thern-től. Rákóczy induló. Rácz Károly zenekara kíséretével Huber tól, Belépti díj személyenként 1 frt. — Család-jegy 2 forint. Kezdeté este 8 és fél órakor.

— **A szoknya bolondja.** Andraczky Lajos asztalos legény még kinövi magát Don Juanná, Esetleg már meghódított két konyahölgyet s most azt hiszi, hogy a gyengébb asszonyi nemet éppen csak az ő számára teremtetle az Ur Isten. Tegnap mikor legtöbben jártak a Batthyáni-utczán, mihelyt meglátott egy fehér, vagy rózsaszín ruhába öltözött hölgyet, rögtön utána rohant s inzultálni kezdte. Valósággal üldözte az asszonyokat, és leányokat, míg végre egy rendőr véget nem vetett a nemes passionak. Nem ártana Andraczky Lajos seladon urnak ebben a nyári hőségbe egy kis nyári friss zuhany.

— **Czégváltozás.** Negyven év óta áll fenn Debreczenben Varga Károly butor üzlete. Most negyven évi buzgó és becsületes munka után az üzlet eddigi tulajdonosa visszavonul, helyébe fia Varga József lép. Szükségtelen, hangsúlyozunk, hogy mennyire szilárd alapokon álló kitűnő üzlet a Varga féle butorüzlet, csak arra hívjuk fel olvasóink figyelmét, hogy la punk mai számához mellékelve adjuk Varga József értesítését, melyben tudatja, hogy a jó hírű butorüzletet július elsején átvette, s azóta maga vezeti.

Hangverseny a V. H. O. Sz. javára.

Debreczen, július 4.

Számos más város és vidék példájára a környéken is akadt egy kicsi de lelkes csapat, a mely elhatározta, hogy a vidéki hírlapírók szövetsége javára hangversenyt rendez. Az idő nem valami szerencsés volt megválasztva, a tanár kongresszus és a bicikli verseny miatt, mégis elmondhatjuk, hogy a hangverseny olyan közönséget vonzott a városból távollevő konyári Sóstó-fürdőbe, amely beillett volna egy nagy város koncert termébe. A hangverseny is itteni vonalon állott, mely nemcsak a kisdud fűrdőben, de nagyobb helyen is tetszést keltett volna.

Az erkölcsi és művészi sikerért kiváló elismerés illeti. B. Ruzsinszky Iona és F. Kállay Lujza művésznőket, akik a nemes czél érdekében utaztak a nemes czél elérésében utaztak a fürdőhelyre és működtek közre.

A hangversenyt felolvasás előzte meg. Bereczky Lajos Ujlaki Antal Konstantinápoly utcai élete című dolgozatát olvasta fel.

Karacs Imre a debreczeni színház tenoristája Stitu oláh dalt és néhány magyar dalt énekelt Erőteljes kellemes hangján mely érzéssel és művészi színezéssel adta elő a magyar dalokat.

B. Ruzsinszky Iona, a kolozsvári nemzeti színház primadonnája lépett ezután az emelvényre. A közönség lelkes ovációval fogadta a bájos művésznőt, aki tüntető hangjával elvarázsolt. A Kéksasszony operetből Babonás félelem tanácsa ülszívemen című keringőt énekelt, majd a viharos tapsra néhány magyar dallal oldta meg a számot.

Nagy Dezső remek czimbalom játéka következett ezután. A Bohém-élet operából egy részletet játszott magyar dalt. Élénken tapsolták.

F. Kállay Lujza a debreczeni színház kedvelt primadonnája, a Ripp rippből a levélárial énekelt. Majd néhány Dankó nótával tával kötelezte le a közönséget, mely alig győzte tapsolni ritka szép hangú, bájos énekessét.

Fisch Lajos, a ki lelke volt az egészhangversenynek, mert ő rendezte a czigányos virtuositással hegedült népdalokat. A Magyaritestvérek kísérte játékát.

Mile Pálné O. Vég Vilma poetikus szavallata illetett meg ezután két költeményt szavalt. Egyet Petőfi-től, a szerelmes tengert, egyet pedig Berangertől, Ha volnék kismadár címűt.

A művésznők énekét is Magyary testvérek zenekara kísérte.

A hangverseny a konyári Sóstó-fürdő nagytermében volt, melyet színültig töltött a közönség: Képviselet volt ebben Debreczen és környék intelligenciája.

A hangverseny után lakoma volt, melyen Ujlaki Antal a V. H. O. Sz. igazgatósági tagja megköszönte a közreműködőknek, hogy a nemes czél érdekében fáradoztak.

Fittler Jenő pedig Fisch Lajos köszöntötte föl, aki olyan önzetlen jóakarattal rendezte a hangversenyt. Buzgalmaért rászolgál a debreczeni hírlap írók őszinte elismerésére.

Lakoma után táncvizsgálat volt, melyen a következő urasszonyok és kiasszonyok voltak jelen: Fráter Zoltánné (Álmosd), Dr. Móricz Ernőné (Konyár), Biedermann Józsefné (Debreczen), dr. Komáromy Dezsőné (N. Léta), Fleischer Jakabné (Monostorpalányi), Bereczky Lajosné (Debreczen), Fittler Jenőné (Debreczen), Mile Pálné, (Debreczen), Karacs Imréné (Debreczen) özv. Fleischer Imréné (M. Pályi), Bügler Zsigmondné, (Esztár), Dr. Nádudvari Dezsőné (Konyár) stb. stb.

Kiasszonyok: Fráter Irma (Álmosd) Biedermann Friduska (Debreczen), Fleischer Aranka, Gruner Karola, és Gizella (Bojt) Bügler Irén (N. Váradi) Kiss Ilona (Konyár), Starkbauer Mariska (Kis-Márj), Konrad Irén (Debreczen), Welerall Margit (Gráz), Juhász Ilona (Földes), Tatler Gizella és Ilona (Pusztafényes).

Konstantinápoly utcai élete.

Írta: Ujlaki Antal, felolvasta Bereczky Lajos, Konyári-Sóstón a V. H. O. Sz. javára rendezett hangversenyén július harmadikán.

A törökök világszép fővárosában, bárha a nép föltétlen engedelmességgel tartozik is a korlátlan uralkodónak, ez időszerint II. Abdul Hamid szultán ő felségének, aki a mohammedanus-világban Allahnak, a legirgalmasabbnak nevében képviseli a prófétát a földi életben, mégis az Arany Szarv mindkét partján levő városban első pillanatra feltűnik, hogy a nép, az istenadta nép oly szabadságot még maga Stuart Mill, sőt még Petőfi Sándor is sokallana. — Ugy szólván minden szabad a törököknek. Török alatt természetesen mindig a férfi értendő és sohasem a nő. Lármázhat kiabálhat az utczán a török, vagy örmény mozgó kereskedő és zajonghat éjjelnappal, amint csak neki tetszik, háza összes szeméjét kidobhatja az utczára, természetesen azért sem büntetik meg, ha a por törölt az ablakon rázza ki. A boltjával, kávéházával kirakodhat az utra, a közös pipából seregesen dőzsölhetnek a boltjátó előtt, a megszáros a lenyuzott állatokat czégérül kiakasztja, a görög nyitott koporsóban viheti halottját temetni a nélkül, hogy az egészségügyi hatóság megbírságná. A hazai rendőség erre azt mondhatja, hogy ez nem szabadság, hanem keleti rendetlenség. És igaz van. A szultán a megtestesült jóindulat, aki népe javáért él, de az országát nem európai értelemben adminisztrálja.

Az ázsiai adminisztráció első pillantásra feltűnik. Képzelnék egy világvárost, amely-

nek utca-tömkelegének burkolatán tömerek kutya hasal, több mecsetje és palotája telve galambbal. A török tiszteletben tartja a kutyát, amely egészségi szolgálatot teljesít. Minden utcának megvan a maga kutya-csoportja, amely féltékenyen őrzi területét és ha idegen kutya keveredik közé, hangos ugatással elmarja. A galamb pedig szent állat: etetésről az állam gondoskodik. — A korán szerint, a másvilágon mindenkinek nyakába akasztják madarát. A madár fátumot jelenti, az Alkorán-magyarázók szerint a sorsot.

A hajó-födélzetéről nézve a víz két partján levő várost Sztambul és Konsztinápolyt mindkettő hegyen fekszik mint Buda, először csak a karsu minaret, mindenféle alaku torony és kisebb és nagyobb kupola tűnik föl az épület kolosszusok között. Hány minaret van és torony, lehet következtetni abból: hogy a törökök világszép fővárosában 664 kisebb mecset, 143 török templom, továbbá 60 görög orthodox, 138 görög örmény, 102 örmény katolikus, 26 római katolikus, 5 protestáns templom és 36 zsinagóga. Van továbbá 177 medresse, 260 nyilvános klastrom és 196 török fürdő. Mennyi rengeteg török és európai középület és másféle palota ezenkívül. A legutóbbi statisztika szerint körülbelül 22000 áruhely van.

E számból elképzelhető, hogy a hajó-födélzetéről nézve milyen fanasztikus képet mutat az alacsony hegyen elterülő rengeteg épület-csoport a több ezer toronnyal. Az egész kép általános színét nem tudtam teljesen megállapítani. Szemem előtt főképp a szivárvány színe keveredett össze. A sok közül még is az ezüst fehér szín tűndöklött ki a legragyogóbban a hatalmas képből. A tengerparton poliglott nép ácsorog a legtarkább vegyületben.

A tengerről oly elbűvölő kép a részletekben sokat veszít a hatásából. A paloták között, amelyek a szép odilezskokat elrejtik villágtól, piszok és rendetlenség. A szemérgarmadában mindenütt. Ah, mennyi vezércikkben lehetne támadni a randórséget, ha lapunk Konstantinápolyban jelennék meg, a tekintetes tanács ellen pedig olyan filippikákat írának, hogy az csupa gyönyörűség volna.

A ruházatban három szín dominál: a piros, a fehér és a barna. A derék szál arabok ruhája mintha fehér lepedőből volna összeróva. A török és európai valamennyi le kete rojtos fezt visel. A tengerparton látnunk vagy tíz ezer ilyen piros fezes fejet. Míg a török nő minden disznélkül való, barna ruhája felül fehér fátollyal van leboritva, mely alól csak két szeme villog ki. Nem igaz, mintha a török nőnek nem volna jogai. A ki csak életében egyszer végigsétált a török főváros legkisebb utczáján is, meggyőződhet, hogy a török nő különös tisztelet tárgya. Joga van a török nőnek a férfiakra tekinteni és ez irányban használja is a két szemét, ellenben tilos a férfinak a nőt fixirozni. Az következik ebből, hogy ebben a világvárosban a nő bátrabban járhat-kelhet egyedül, mint akár a legcivilizáltabb város boulevardján. A vallás úgy látszik jobban megvéd, mint a műveltség. Bántatlanul járhat-kelhet a török nő, nem kell félnie, hogy az ugynevezett aszfalt betyárok alkalmatlankodnak az udvariasságukkal. Pedig mennyire érdeklődnek irántuk a nyugati urak. Mikor a testhez simuló puha, löbnyire selyem fehéredzejükben elsuhannak előttük, mint vágyának a hullámosan aláomló fátollyal lerángatni arcukról és belebámulni a szemük villogó fényébe.

Konstantinápoly mosolygó kék ege alatt tömerek ember lebzsel munkátlantul. Nap-hosszat ül a kávéház előtt az alacsony kis szalmaszéken, kissé előre hajolva, két kezével térdére támaszkodik s némán bámul maga elé. A piros fezt alatt mi mozoghat azokban a koponyákban, ki tudja? A renyhe keletiek között pedig ugyancsak erős harc folyik a létért. Am úgy tetszik, hogy Konstantinápoly utczán az a sok ember, aki ve-rejtékes arczczal futkorász kenyér után, nem török, hanem idegen országnak a fia. Ugy van az, amíg a jámbor muzulmán ezrei a

Csődtömeg eladás.

Eisler Izidor és társa debreczeni kereskedő cég csődtömegéhez leltározott 3959 frt 30 kr beszerzési 1477 frt 50 kr becsértékű női és férfidivat áruk, előmunkák rövidáruk stb s az összes bolti berendezés ajánlati verseny útján eladtnak.

Az ajánlatok tehetők az áru raktár és berendezésre külön külön is.

Felhivatnak ennőfogva a venni szándékozók, hogy a becsérték 10 százaléka-nak megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat f. évi július 14 napja délután 4 óráig az alulírott tömeggondnoknál, kinek útján a leltár és áruk megtekinthetők, nyujtsák be.

A választmány az ajánlatok közt szabadon választ s határozatát f. évi július hó 15. napján d. u. 3 órakor hozza meg.

Kelt Debreczenben, 1898. július 3-án.

Nagy Sándor,
ügyvéd
csődtömeg-gondnok.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kiünő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

Glandulén a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bámulatori sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségek-nél: bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulén a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén célszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mesterségesen előállított vegyi szer, melyeknek többször nem kívánt káros mellékhatásai vannak teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

Glandulén előállítatik Dr. Hofmann utóda által Meerane (S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tudomirig eiből. Tabletáknak, kelemes és alkalmas alak b vevére. Minden egyes tabletta tartalmaz 0.25 Glandulén-ek megfelelő 0.05 be-sűrített mirigyanyagot és 0.20 izjavító tej-cukrot.

Glandulén törvényileg védve és szabadalmazva van, utánzatóktól óvakodjék. — Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 drb.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a fő-raktárhoz:

Diana gyógyszerár,

BUDAPEST, Károly-körút 5. szám,
honnan kívánatra tejedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak valamint betegek bérmentve küldetnek.

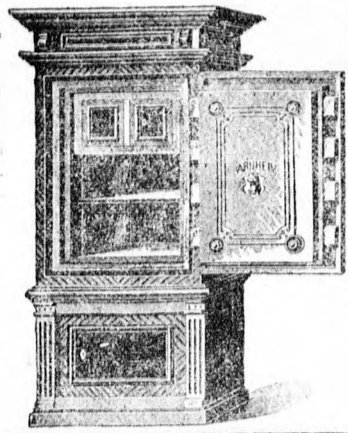
ARNHEIM S. J.

első és legnagyobb
pénzszekrény
és
tresor-gyár

BUDAPEST és BERLIN.
Alapított 1833.

Pánczél-szobák, ■■■
■■■ Safe-depositok.

Gyár: BUDAPEST, Külső Soroksári ut 92.
Mintaraktár: Dorottya utca 7.

Szépesség és egészség.

Ezrek mennek
Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kire-perálják, pedig ezt a célt otthon kényelemben és kevés költséggel elérhetik a

PEPSIN-BOR

használata által, mely az ételt megemészteni segít és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Gyermekeknek hideglelés és számár köhögés ellen legjobb szer a

CHININ-CZUKORKA
és CHININ-CSOKOLÁDE.

mely nem keserű és a gyermekek is szívesen veszik, 1896-ban a magyar orvosok és természetvizsgálók fiúmei nagy ülésén pályadíjjal jutalmazva. Minden egyes czukorka és csokoládé csomagoló papírja Rozsnyay Mátyás névalírással van ellátva. Kapható minden magyarországi gyógyszerárban.

Idegesség vérszegénység

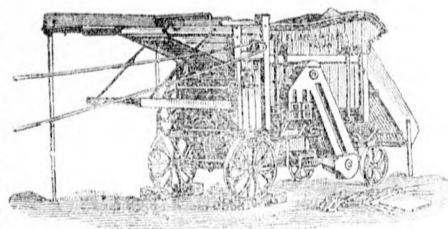
és az ebből származó egyéb bajok ellen legjobb készítmény a **vas-saschinabor**, mely az ősz-szes hasonnevű készítmények között a legtöbb hatóanyagot tartalmazza. Egy üveg 1 frt 20 kr.

Kapható: ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerára és művészeti laboratóriumában

A R A D, Szabadságter.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje, Kassán, Vám-utca 11.
ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tarásával czél-szerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

Cséplőkészleteit, cséplőgépeit,
Baker-életlisztító-rostait,
Borsajtóit s szőlőzúzót.

Gyárt továbbá: MALOM, OLAJGYÁR- és SZESZGYÁR berendezéseket, GŐZGEPEKET, GŐZKAZÁNOKAT, mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományi raktár:

SESZTINA LAJOS urnál,
DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Debreczen, 1898. Julius hó 1.

T. cz.

Teljes tisztelettel van szerencsém lecses tudomására hozni, hogy a IV ik ker. Széchenyi utca 15 ik szám alatt már 40 év óta fennálló

VARGA KÁROLY, KÉSŐBB VARGA KÁROLY ÉS FIA

BUTOR ÜZLETÉT

a mai napon átvettem és azt tetemesen megnagyobbítva Varga József törvénytékileg bejegyzett cég alatt folytatom

Állandó raktárt tartok a legjobb minőségű polgári és urasági lakberendezési butorokból, miáltal képes vagyok a legkényesebb igényeknek is kellően megfelelni, különösen igen nagy súlyt fektetek a kárpitos munkákra és díszítésekre, melyeket mindig a legjutányosabb árak mellett a legízlesebb kivitelbe szállíthatok.

Butor termeimet a legújabb kor minden igényének megfelelő módon rendeztem be és az elérendő nagy forgalom kedvéért oly jutányos árakban fogok árulni, mely minden versenyt felülmul.

Szolid munka és pontos kiszolgálás által oda fogok törekedni, hogy az édes atyám által 40 év alatt szerzett jó hírnevet ne csak hogy megtarthassam — hanem azt minden tekintetben felülmuljam.

Ezuttal felkérem t. cz. hogy b. látogatásával üzletemet megtisztelni sziveskedjen és nagybecsű pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Varga József,

butor kereskedő.

Jegyez:

J. Cz.

Teljes tisztelettel jelentem, hogy a IV ik kerület Széchényi utca 15-ik szám alatt, ez ideig fennállott

VARGA KÁROLY ÉS FIA, ELŐBB VARGA KÁROLY
ezég alatt levő

BUYOR ÜZLETET

a mai napon József fiának adtam át.

Midőn ez alkalommal az irántam ez ideig tanúsított megtisztelő bizalomért és pártfogásáért köszönetemet nyilvánítom, — egyszersmind kérem azt fiadra is ugyanazon mértékben átruházni.

Teljes tisztelettel

Varga Károly.